

**Педагог-психологтың
2021 - 2022 оқу жылы бойынша «Мақинка а.ЖОБЫМ» КММ
аналитикалық жылдық жұмысы туралы талдау есебі.**

1. Білім беру мекемесі туралы ақпараттық анықтама:

№	Мектеп атауы	Аты-жөні	Педагог-психолог-тың саны	Қай жылдан бастап жұмыс істейді	Жұмыс өтімі	Мектеп бойынша оқушылар саны 0-11 сынып	Жылының саны
1.	"Мақинка ауылының ЖОБЫМ" КММ	Ботаева Айгүл Нөкеновна	1	2004ж.	24\17	261	25

Мектеп педагог-психологының қызметі оқу-тәрбие жұмысының жалпы мектеп жоспарында айқындалған міндеттерді ескере отырып, бекітілген жылдық жоспар мен лауазымдық міндеттерге сәйкес құрылады.

Педагог-психологтың негізгі мақсаты білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, білім беруді ұйымдастыруда қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуал жасау және білім беру процесіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету болып табылады. Психолог жұмысының жалпы бағыты келесі практикалық міндеттермен анықталады:

- Білім беру процесінің барлық субъектілері үшін оқуға және мектепте болуға қолайлы жағдайлар жасау;
- оқушылардың оқу мотивациясының деңгейін арттыру;
- педагогтардың оқушылармен өзара әрекеттесу стилін оңтайландыру;
- баланың дамуына теріс әсер ететін факторларды анықтау және жою;
- оқушылардың оқу және әлеуметтік салалардағы құзыреттілігін кеңейту;

Қасиет міндеттерді пешу және психологиялық қызметтің негізгі мақсаттарына қол жеткізу үшін жұмыс негізгі бағыттар бойынша жүргізіледі:

- психологиялық-педагогикалық диагностика;
- түзету-дамыту жұмысы;
- психологиялық-педагогикалық кеңес беру;
- ағартушылық қызмет;
- әдістемелік жұмыс.

Диагностикалық жұмыс. Психологиялық диагностика арналы әдістемелердің көмегімен оқушылардың фронталды (топтық) және жеке тексерулерін жүргізуді қамтыды. Диагностика педагог - психологтың жұмыс жоспары, актішілік құрамыстары, мұғалімдер мен ата-аналардың алдын-ала құрамыстары бойынша жүргізіледі.

Диагностикалық жұмыстың мақсаты-балалардың жеке психикалық ерекшеліктері туралы ақпарат беру. Мұндай ақпарат олармен жұмыс істейтіндерге мұғалімдер мен ата – аналарға өте пайдалы.

2021-2022 оқу жылында оқыту кезінде балалардың психологиялық дамуы анықталған әдістер қолданылды.

Кешенді жүйелі психодиагностиканы жүргізу мектептің оқу-тәрбие жұмысының тиімділігін оның психологиялық дамуында балаларды алға дамытуға қаншалықты ықпал ететіндігі туралына бағалауға мүмкіндік береді.

Алынған мәліметтер одан әрі жұмысты құруға мүмкіндік берді:

- түзету-дамыту сабақтарына мұқтаж "түлексіз тобы" деп аталатын оқушыларды бөлу;
- жеке және топтық түзету-дамыту сабақтарын өткізу;

- мұғалімдер мен ата-аналар үшін оқушылармен өзара әрекеттесу бойынша ұсыныстар дайындау.
 Диагностика барысында (тесттер, сауалнамалар, психодиагностикалық әдістер) бақылау, сауалнама, әңгіме, қызмет өнімдерін талдау қолданылды.

№	Әдістеменің атауы	Мақсаты	Сынып	Қорытынды	Ұсынымдар
1.	Керн Ирасек әдістемесі	Мектепте оқуға дайындық деңгейін диагностикалау.	0,1	2 төмен көрсеткіштер	Сынып жетекшісіне ұсыныстар берілді
2.	Н.Г. Луцкановтың сауална-масы	Мектептегі мотивацияны анықтау	1,5	1 оқушы мотивациясы төмен	Сынып жетекшісінің ата-аналарға бағалармен қалай жұмыс істей керек екендігін кеңес берілді.
3.	«Күн, жандыр, бұлт» әдістемесі.	Сыныпта, үйде, достармен ал-ауқат деңгейін анықтау	1	Анықталған жоқ	-
4.	(Шур В. Г., Якобсон С. Г.) «Бақпалақ» әдістемесі.	Өзін – өзі бағалау деңгейін анықтау	1,5	5 сыныптағы 2 оқушының өзін-өзі бағалауы төмен	Сынып жетекшісінің ата-аналарға "баланың қалай арттыруға болады" кеңес берілді.
5.	«Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру» бағдарламасы бойынша онлайн сауалнама	Деструктивті мінез-күлкі анықтау	8-11	Тәуекел тобы анықталмады	-
6.	«Несүшестеуші» жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру» бағдарламасы бойынша онлайн сауалнама	Мазасыздық деңгейін анықтау	5	Анықталған жоқ	-
7.	ИОН	Деструктивті мінез-күлкі анықтау	6-7	«Тәуекел тобы» анықталған жоқ	-
8.	Филиппин мектептері мазасыздық сынағы	Мектептегі мазасыздықты анықтау	5,11	2 оқушы мазасыз. анықталды	Сынып жетекшілерге және ата аналарға кеңес берілді.
9.	«Голмшток қызығушылық картасы», «ДЮ Климова».	Кәсіптік бағыты анықтау	9	Оқушыларға кеңес	
10	Отбасылық суреті.	Отбасылық мәселелерді анықтау	Сұрау бойынша	-	-

Қорытынды: жүргізілген психодиагностикалық жұмысты бағалай отырып, қол жетімді әдістер мен жеке кәсіби білім артырып проблемалары мен бұзушылықтарын дәл және толық анықтауға мүмкіндік береді деген қорытынды жасауға болады. Бұдан әрі неғұрлым тиімді диагностика үшін диагностикалық әдістерді толықтыру және жанарту қажет.

Түзету-дамыту бағыты.
 Түзету және дамыту жұмыстары екі түрде жүзеге асырылды: жеке және топтық.
 Жеке түзету сабақтары оқушылармен өткізілді:
 - оқуда қиындық көретіндерге;
 - оқуда қиындық сағаны дамыту;
 - танымдық сағаны дамыту;
 - эмпатиялық жағдайды түзету;
 - стресстік жағдайлармен жұмыс.

Жыл бойы білім алушылармен келесі міндеттерді шешу бойынша түзету-дамбыту жұмыстары кезең-кезеңімен жүргізілді:

- оқушылардың сәтті бейімделуін қамтамасыз ету,
- психологиялық денсаулықты қалыптастыру,
- мазасыздық деңгейінің төмендеуі,
- оқу мотивациясын дамыту,
- девиантты, суицидтік мінез-құлптың алдын алу,
- кәсіби бағдар (кәсіби өзін-өзі анықтау),
- ҰБТ-ға психологиялық дайындық.

Түзету-дамбыту жұмыстарының мақсаттары мен міндеттерін іске асыру үшін әр жас кезеңінде баланың даму міндеттерін ескере отырып, жеке тұлғаны қалыптастыруға бағытталған сабақтар, сынып сағаттары, тренингтер қолданылды:

- бейімделу сынып сағаттары (1, 5 сыныптар),
- ПБЗ пайдаланудың және дағдарыстық жағдайлардың даму қаупінің алдын алу бойынша оқушыларға арналған тренингтік сабақтар;
- қарым-қатынаста және өзара қарым-қатынаста қиындық көретін оқушыларға арналған топтық сабақтар, "емтиханларды қалай өткеруге болады" бейімделу сынып сағаттары (9-сынып)

Девиантты, суицидтік мінез-құлптың алдын алу шеңберінде педогог-психологтың ерекше жоспарына сәйкес тренингтік, психокоррекциялық сабақтар өткізілді.

- "Бәрі сенің қолыңда" 10 сынып.
- "Біз өмірді тандаймыз" 9 сынып.
- "Бұл әлем қандай әлемі..." 11 сынып.
- "Сенімді болу-керемет!" 8 сынып.
- "Кибербулинг және оған қалай қарсы тұру керек" 5-8 сынып.
- "Денсаулық пен өмірлік дағдыларды қалыптастыру, сондай-ақ кемелетке толмағандар арасында сунд-тин алдын алу" бағдарламасы бойынша 3 дәріс
- 1. «Өз көңіл күйіңе ықпал ет, оны жақсарт»

2. "Стрес және дағдарыс", 3. Менің досымның көмекке мұқтаж екенін қалай білуге болады? 8-11 сынып.

Осы оқу жылы барысында педогог-психологтың жоспары бойынша 9, 11-сыныптарда емтиханға дайындық кезеңінде оқушыларды қолдай бойынша жұмыстар жүзеге асырылды. Бұл жұмыстың мақсаты оқушылардың емтиханларға деген он эмоционалды көзқарасын қалыптастыруға ықпал ету; емтихан қорқыныштарын, уайымдарын азайту, эмоционалды стрессті жеңілдетуге ықпал ету; жоғары сынып оқушылардың емтихан стрессінің алдын алу. Дамытушылық, тренингтік сабақтар өткізілді.

"Емтихан өмірдің соңы емес. Емтихан кезінде стрессті жеңуге үйренеміз".
Қорытынды. Түзету және дамыту жұмыстары он динамикада сәтті деп санаулы керек.

Консультативтік бағыт.

Өткен кезеңде оқушылар, ата-аналар, педогогтар үшін 29 кенес өткізілді (бастапқы және қайталама).

Кенес беру процесі әдетте екі кезеңде өтті:

А) бастапқы кенес беру-оның барысында негізгі деректер жиналады және сұрау нақтыланады;

Б) қайта кенес беру – диагностикалық әдістерді қолдана отырып, неғұрлым объективті ақпарат алу, проблема бойынша одан әрі жұмыс жоспарын айқындау үшін; бұдан басқа, ата-аналарға баламен өзара іс-қимыл ерекшеліктері және қиындықтарды еңсерту тәсілдері бойынша ұсынымдар берілді. Кейбір жағдайларда қайталама консультациялар жеке қабылдаумен шектелмеді, бірақ жиі болды, бұл жағдайда баламен жұмыс динамикасы тағайындалды және ұсыныстар нақтыланды.

Кызмет багыттары	Окушылар	Тақырыбы	1. «Бүлгін және кибер-бүлгін» антіме	2. «Өзіне сенімді бол!» -тренинг	3. «Біздің қыздарымыздың арасында»антімесі
	Са- ны	Тақырыбы	1. Білім беру процесіне қа- тысушыларға психологиялық қолдау көрсету мәселелері бойынша ұсынымдар	1. Білім беру процесіне қа- тысушыларға психологиялық қолдау көрсету мәселелері бойынша ұсынымдар	3. Кемелетке қиындықтары. бейімделу кезеңінің 2. 5-сынып үшін мектепке бейімдеу. 1. 1-сынып оқушыларын
Ата-аналар	Окушылар	Тақырыбы	Тақырыбы	Тақырыбы	Тақырыбы
	Са- ны	Тақырыбы	Тақырыбы	Тақырыбы	Тақырыбы

Бағыттар бойынша кызмет нәтижелерін жалпылама талдау.

Негізгі контингент жасөспірім балалар болғандықтан, сұраныстардың көпшілігі тұлғалармен қарым-қатынастағы қиындықтар; құрдастарымен қарым-қатынастағы қиындықтар; - эмоционалды-минез-құлық қиындықтары (агрессивтілік, аландылушылық және т. б.); - оқу қиындықтары; - топтық диагностика нәтижелері бойынша кенес беру. Қорытынды: Жалпы, өткен кезеңде жүргізілген консултытивтік жұмыс өте тиімді болды деп болжауға болады.

Ағартушылық кызмет.

Кызметтің осы бағыты мынадай нысандарда іске асырылды.

1) 5-9,10 сынып оқушылары үшін тақырыптық сынып саяхаттарын өткізу. Бұл іс - шаралардың мақсаты-оқушыларды олардың жасына байланысты өзекті проблемалармен интeрaктивті түрде таныстыру, рефлексия, рефлексияға арқылы оқушыларға өздері тұралы түсініктерін кенейтуге және бар қиындықтарды жеңу мүмкіндігіне қатысты белсенді позицияны қалыптастыруға мүмкіндік беру.

2) ата-аналар жиналыстарында сөз сөйлеу. 1-9,10 сынып оқушылары үшін барлығы 4 сөз сөйлеу өткізілді (жалпы мектептік және сыныптық ата-аналар жиналысы): ата-аналар жиналысы " 1 және 5 сыныптарда. Жалпы мектептік ата-аналар бірлестігінде сөз сөйлеу: "суицидтің алдын алу".

3) педагогикалық кенес, сынып жетекшілерінің әдістемелік бірлестігінде сөз сөйлеу.

4) оқушыларға, ата-аналарға, педагогтарға арналған топтық ағартушылық консултыациялар (кәсіптік өзін-өзі анықтау, суицидтік минез-құлықтың алдын алу, оқушыларды бітіру емти- хандарына дайындау және т.б. бойынша).

Тұжырымдар. Жалпы, кызметтің осы түрін жүзеге асыруды тиімді деп бағалауға болады. Жүргізілген жұмыс нәтижелері бойынша (сынып саяхаттары, топтық консултыациялар) қатысушылар жеке консултыацияларға қызығушылық танытты, сондай-ақ тренингтік сабақтарды өткізуге сұранысты арттырды.

Ұйымдастыру - әдістемелік жұмыс.

Әдістемелік жұмыс келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

Практикалық сабақтарға, консултыацияларға дайындықты қамтиды; Түзету-дамыту, ата-аналар жиналыстарында сөз сөйлеу; Диагностикалық әдістер базасын толықтыру; Диагностикалық кенес отырыстарына қатысу; Педагог-психологтың құжаттарын ресімдеу; Аудандық және облыстық онлайн семинарларға қатысу.

Қорытынды: Өткен кезеңдегі әдістемелік кызметті өте нәтижелі деп бағалауға болады. Бұлдан әрі кызметті талдау негізінде қолда бар бағдарламаларды пысықтау және білім беру процесіне қатысушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, жандарын азірлеу қажет.

<p>Диагностика</p>	
<p>1-12</p> <p>1. Керн Ирасек әдістемесі. 2. "Мектептегі мотивация деңгейін бағалау" Н.Г. Луцкановтың сауалнамасы 3. "Күн, бұлт, жандық" әдістемесі. 4. (Шур В. Г., Якобсон С. Г.) "Лесенка" әдістемесі 5. «Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру»</p>	<p>1-11</p> <p>4. Достық құпиялары. Өзіндік қалай табуға болады. 5. Бейнеролик-терді көру және жындылық қол-сұғылмаушылық бойынша әнгімелесу. 6-8-1 сынып оқушылармен «Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру және тастыру және суицидтің алдын алу» лекциялары 7). «Мая және оның достары» комиксі 5-8 сыныптар. 8. Мектептегі махаббат», «Өзіндік таны» видеосын көрсету 8-10 сыныптар 9. Бейімделу бойынша 5 сынып оқушылармен тренингтер. 10. "Мамандықты қалай дұрыс тандау керек" жадынамасы. 11. Әнгімелер мен тренингтер. "Менің болашақ мамандығым", "Менің темпераментім", "Менің несі және қасиетім".</p>
<p>1-3</p> <p>1. Баланың мектепке бейімделуін анықтау сауалнама-сы 2. Баланың ата-анала-рымен қарым-қатынасын зерттеу әдістемесі. 3. Рахманқұлова сауалнамасы</p>	<p>1-3</p> <p>2. «Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру» бағдарлама-сы бойынша 3 дәріс. 3. Психолог-бойынша «Как сохранить психологи-ческое равновесие».</p>
<p>1-10</p> <p>1. Баланың мектепке бейімделуін анықтау сауалнама-сы 2. Баланың ата-анала-рымен қарым-қатынасын зерттеу әдістемесі. 3. Рахманқұлова сауалнамасы</p>	<p>1-10</p> <p>2. «Жасөспірімдердің денсаулығы мен өмірлік дағдыларын қалыптастыру және суицидтің алдын алу бағдарламасы бойынша ата-аналары жиналыс. 5. Жасөспірімдік кезең-дегі суицид-ке әрекет себеп-тері 6. Интернет-тегі қауіпсіздік. 7. "Балалар-ға емтиханға дайындалуға қалай көмек-тестуге болады" жадынамалары. 9. Емтихан кезінде алу. 10. ҰБТ-ға дайындық бойынша ұсыныстар.</p>

Консултық бағылауды жалғалыма талдау.

Барлық өтініш біліргендер	Оқу	маселелері	Отбасы	маселелері	Құрдастарымен қарым-қатынас	Мінез-құлық	маселелері	сынан, мектептен кету
4	0	5	3	0	5	3	0	
Оқушылар	3	0	1	0	4	2	0	
Ұлдар	1	0	0	0	1	1	0	
Қыздар	3	0	0	0	0	0	0	
Педагогтар	4	0	0	0	0	0	0	
Ата-аналар	4	0	0	0	0	0	0	
Әкімшілік	4	0	0	0	0	0	0	
Барлығы	15	0	5	3	0	0	0	

Жүргізілген жұмысты талдау мектеп психологының тандаған жұмыс стратегиясының дұрыстығын көрсетеді. Жұмыстың барлық нәтижелері

2021 - 2022 оқу жылына арналған жұмыс жоспарына, жұмыстың қойылған мақсаттары мен міндеттеріне, сондай-ақ барлық бағыттар бойынша сәйкес келеді. Оқу жылы бойы мектеп психологы өз жұмысында оқу процесінің барлық қатысушыларымен жұмыс жасау әдістерінің, формалары мен әдістерінің барлық дәрік әдістемелік банкінің қолданылуы.

Нәтижесінде барлық жоспарланған іс-шаралар қатан түрде мектеп психологының жоспары бойынша өтті. Жүргізілген жұмыс өзінің қасиеті мүмкіндіктерін анықтауға, сондай-ақ өз қызметінің іске асыру және болашақта қасиеті оқу үшін нәтижелі жолдарды анықтауға мүмкіндік берді. Келесі оқу жылында педагогтармен және ата-аналармен жұмысты күшейтуге назар аудару және өткен жұмыс кезеңіндегі қызметті талдауды ескере отырып, келесі оқу жылында қызметін жалғастыру қажет.

Мен атқарылған жұмысты қанағаттанарлық деп санаймын және алған тәжірибені келесі оқу жылында пайдалануға ниеттімін. Ақарылған жұмыстарға сүйене отырып, педагог-психолог келесі 2021-2022 оқу жылына келесі міндеттерді қойды:

1. Жеке тұлғаның дамуының әр жас кезеңінде оқушылардың жеке және интеллектуалдық дамуына ықпал ету бойынша жұмысты жалғастыру.
2. 1,5 сынып оқушыларының бейімделуін зерттеу және көмек көрсету.
3. Мектеп және әлеуметтік бейімсіздіктің алдын алу бойынша оқушылармен жұмысты жалғастыру.
4. Болашақ біріңбі сынып оқушыларының мектепке психологиялық дайындығын анықтау.
5. Танымдық процестерді, психикалық процестерді, мотивацияны, бастауып сынып оқушыларының мазасыздық деңгейін зерттеу.
6. Жеке даму проблемалары бар оқушыларға психологиялық көмек көрсету: жанжал, агрессиялық, эмоционалды проблемалар.
7. Суйцидтік көріністердің алдын алу, диагностикалау және түзету аспектісінде оқушылардың тұлғалық үйлесімділігін дамыту бойынша әдістемелік кейісті толықтыру.
8. Оқушылардың отбасыларымен өзара әрекеттесу және оларға психологиялық қолдау көрсету.
9. Ата-аналардың, мұғалімдердің, мектеп әкімшілігінің өтініші бойынша психологиялық көмек көрсетуді жалғастыру.

Педагог-психолог

«Макинка а.ЖОБЫМ» КММ директоры

Т.С.Рахимжанов

А. Н. Ботаева